

Őszi-téli prognózis

Gondok a ruházati ellátásban

Hogyan készült fel a ruházati kereskedelem az őszi, téli szezonra, mi jellemzi majd az ellátást? — ezt vitatták meg minap a szakemberek a megyei tanács vb kereskedelmi osztályának kezdeményezésére tartott megbeszélésen. Az összejövetel résztvevői számos szakmai kérdéssel bírtak, melyek elvételüket, ismertetését, elkészítésüket, kitértek a tervek megvalósítását akadályozó körülményekre. Ősztén szölk azokról a gondokról, melyek hatása előbb-utóbb a nagy nyilvánosság előtt is érzékelhető lesz. Így — joggal reménykedhetünk — valóságos prognózist adhat a lakosságnak arról, mi kapható majd kielégítő mennyiségben és választékban az üzletekben, mely árufelvételekből lesz hiány.

Mielőtt a részletekbe bocsátkoznánk, nem árt néhány általános tapasztalatot is felidézni, tájékoztatni a kiskereskedelmi forgalom első felvi tendenciáiról. Az idei esztendő első felében Csongrád megyében 5,4 százalékkal növekedtek a lakosság pénzbevételei, a megtakarítások üteme lelassult. A kiskereskedelem forgalma 6,3 százalékkal volt magasabb az előző év hasonló időszakához képest. Igaz, a forgalom növekedése meghaladta ugyan a tervezett, de az országos átlagot — az élelmiszereket kivéve — elmaradt. A szövetkezeti kiskereskedelem az államánál dinamikusabban fejlődött, ám mindkét szférában egyformán érzékelhetőek a gondok. Magyarán: rózsának igazán nem mondható a ruházati ellátásért felelős vállalatok, szövetkezetek helyzete. Nehézségeik egyrészt abból erednek, hogy egyre érzékelhetőbben mérséklődik áruik iránt a kereslet. (E tény megintcsak több körülmény magyarázza. Első helyen említendő, hogy a megélhetési költségek növekedése mellett kevesebbet fordít a lakosság ruházko-

dásra. Másrészt: mind igényesebbek a vásárlók, megfontolják, mire adjanak pénzt, a tetszetős, jó minőségű, divatos árut inkább megveszik, mint a kevésbé divatosat, vagy tartósat, olcsóbb. Bizonyíték erre a szezon végi kiadások egyre hanyatló népszerűsége. Hozzájárult a gondokhoz az is, hogy a nagykereskedelem mindenkorinál kálátal nem jelent meg folyamatosan a kiskereskedelmi hálózatban.)

Még mindig az első félévénél maradva: akad-e vajon kisgyerekes szülő, aki ne tapasztalta volna Csongrád megyében, az óvodai, iskolai évszárak előtt, sőt, bátran mondhatjuk egész júliusban hiánycikk volt a kis méretű gyermekszandál. Kitartóan, napról napra fokozódó türelmetlenséggel ostromolták a szülők az üzleteket, nem bírva megemészteni, miképpen fordulhat elő, hogy a luxussnak igazán nem nevezhető cikket nem lehet kapni. A megyei tanács székházában tartott megbeszélésen a Tiszántúli Cipő Nagykereskedelmi Vállalat képviselője próbálta magyarázni a bizonyítványt. Az ellátási gondokért szerinte egyrészt az időjárás okolható, a mármájusban beköszöntő meleg. Elmondta, hogy a vállalat kasszából finanszírozott demográfiai felmérés adataiból kiindulva lényegesen több gyermekszandálra költöttek szállítási szerződést az iparral, mint tavaly. E mennyiség mégis kevésnek bizonyult. Többek között éppen a szokatlanul szép, meleg, szandált igénylő idő miatt. A magyarzkodásnak bizonyára van valós alapja, ettől viszont még nem csillapodik a vásárlók felborzolt kedélye. Az időjárás ugyanis nem először szolgált meglepetéssel, nyilvánvaló képtelenség tehát szeszélyeit tenni felelőssé az ellátás kudarcáért. Valószí-

nűbb feltevés, hogy nem sikerült jól felmérni a keresletet, vagyis, kevesebbet rendelt a nagykereskedelem a kellenél. A pótlólag bejelentett igény teljesítését az ipar — exportterdekeltsegei miatt — nem vállalta. A cipőnél maradva, de már az őszi-téli szezonról szólva: a férfiaknak szánt lábbeliből — hallottuk a megbeszélésen — nem lesz hiány. Jónak ígérkezik az ellátás a pvc alapanyagú férfi-, női és gyermekcsizmákból, papucsokból, házcipőkből.

A tornacipők hiánya viszont máris vihart kavart. Ez esetben azonban csak álproblémával állunk szemben. A kereskedőkön csatlanó feszültségek oka, hogy egyes iskolákban megszabják, milyen színű cipőben tornáznak a gyerekek. (Van, ahol például csak a kék színű, fehér talpú tartó, a testmozgáshoz megfelelő. Másutt ugyanilyen értelmetlen megkötéseket tesznek a tornadresszekkel kapcsolatban.)

Valóságos gondokra kell felkészülnünk a télen a női divatcizmákat és a gyermekcipőket illetően. Szerződéseit ugyan megkötötte a nagykereskedelem az iparral, de ismerve a tényt, miszerint az ipar, az import-alapanyag hiánya miatt lemaradt a talpgyártással, csak reménykedni lehet a szerződések teljesítésében. Várhatóan 50 ezer pár hiányzik majd a gyermekeknek szükséges téli lábbeliből. Súlyosak a munkaruházati ellátás gondjai, olyanira, hogy a vállalatok által kiadott munkaruhautalványokat sem tudják az üzletekben az emberek beváltani. Az ok, (miként a DELTEX képviselője a megbeszélésen elmondta) a hazai alapanyag olyan drága, hogy valószínűleg eladhatatlan lenne a belőle készült munkaruha. Ezért nem rendelt a nagykereskedelem. Népszerűtlen feladat, mégsem hallgathatjuk el: a pamutfehérneműk ellátásában ugyancsak nehézségekkel kell számolnunk. (Mivelhogy a pamutból készült alsóruházat 35 százalékát importból szerezzük be.) Pamutvászonból sem valószínű, hogy megfelelő lesz a kínálat, továbbra sem lesz elég jacquard függöny, a hazai pvc padlóburkoló, a keskeny futószőnyeg.

Hogy jól is mondjunk: felsőkonfekcióban, gyermekruházatban választékosnak tartják a szakemberek a készletet. Javul a méterárak, a műszörmék, a sportos ruhák, a zoknik kínálata, bakfisoknak készült kabátból az idei télen 10 százalékkal többet ajánlanak, mint tavaly.

L. Sz.

Népfrentmegbeszélések

Tegnap, pénteken két megbeszélést tartottak a Hazafias Népfrent Csongrád megyei bizottságán. Délután a megyei népfrent nő- és rétegpolitikai bizottsága az SZMT nőbizottságával és a KISZ Csongrád megyei bizottságával közösen tartott tanácskozást. Első napirendként az egészségügyi intézmények integrációjának és működési rendjének gyógyító munkára gyakorolt hatását elemző NEB-vizsgálatot beszámoltak a népfrent munkatársai. A feladatokat Keresztúri Istvánné, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának nőreferense vezélta. Végezetül Ábrahám Ilésné, a Hazafias Népfrent megyei nő- és rétegpolitikai bizottságának titkára ismertette az időszerű népfrentmozgalmi tennivalókat. Délután a közszociális népfrentbizottság elnökkel, titkárral részére tartottak munkatársak részleteket. Ezen a résztvevők az aktuális népfrentmozgalmi feladatokról hallhattak tájékoztatókat. Az előadók a népfrent megyei bizottságának munkatársai voltak.

Elhunyt Vetró György

Nyolcvanhét éves korában elhunyt Vetró György, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság nyugállományú főtörzssörmeistere, a munkásmozgalmak régi harcosa. Munkáscsaládból származott, heten voltak testvérek. Már 12 éves korában munkába kellett állnia, a szegedi fűrészarúgyárban dolgozott, később pedig az építőiparban helyezkedett el. A Szocialista-demokrata Pártnak 1918-ban lett tagja, és ez időtől a munkásmozgalmak lelkes aktivistájaként a sztrájkok szervezésében s agitációban vett részt. Tagja volt a Vörös Segélynek. Az Építőmunkások Szakszervezetének is élete végéig tagja volt.

Szeged felszabadulását követően, 1944 októberében belépett a polgárőrségbe, majd tíz éven át rendőrként teljesített szolgálatot a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányságon 1955-ig, nyugdíjazásáig. A Kommunista Pártnak 1944 óta volt tagja, tevékenyen részt vett a szegedi felsővárosi pártalapszervezet munkájában, ahol az ellenforradalom leverése után titkárrá választották. A pártmunkával együtt számos társadalmi megbízást vállalt és teljesített. Tevékenysége elismeréseként 1962-ben Kiváló Társadalmi Munkásként jelölték ki. Részt vett a termelőszövetkezetek szervezésében is.

Munkásságáért több kitüntetést vehetett át. Tulajdonosa volt a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremnek, megkapta a Közbiztonsági Érem bronz fokozatát.

Temetése katonai tiszteletadással október 1-én, délután 2 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság

A pártiskolán

Diplomaátadó ünnepség

Tegnap, pénteken bensőséges ünnepségen vehette át diplomáját az a 31. a szegedi járásban élő hallgató, akik az idén végezték el tanulmányait a marxizmus-leninizmus esti egyetem általános, illetve szakosító tagozatain. A pártiskolán tartott ünnepségen a vezetett hallgatókat dr. Somoogyi Ferenc, az MSZMP szegedi járási bizottságának első titkára köszöntötte, majd Garainé Csánádi Mária, a pártbizottság osztályvezetője méltatta diplomájuk jelentőségét, szólva arról, hogy céljaik megvalósításában nagy szükség van tudásukra, felkészültségükre. A végzett hallgatóknak az oklevelet dr. Somoogyi Ferenc nyújtotta át.

A zeneművészetin is elkezdődött

Tegnap, pénteken tartotta tanévnyitó ünnepségét a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola és Zeneiskolai Tanárképző Intézet szegedi tagozata. Ünnepi beszédet Weninger Richárd igazgató mondott.

Tizenhat éve, hogy megalakult a budapesti Zeneművészeti Főiskola zeneiskolai tanárképző tagozatai, s ív öt vidéki városban — Debrecenben, Győrben, Miskolcon, Pécsen és Szegeden — vált lehetővé, hogy zeneiskolai tanárokat képezzenek főiskolai rangú intézményben. Ma már korszerű oktatási-nevelési rendszerben tanulnak mindazok, akik a magyar zenekultúra tevékeny részesei lesznek. A szegedi tagozat munkájának a jövőben is a legfontosabb feladata, hogy tanárjelöltjeinek zenei fejlődését lehetőségei szerint a legjobban segítse. Hivatásukhoz a megfelelő alapokat biztosítsa. Noha a tagozat tanteremviszonyai nem a legjobbak, az órarendet és általában a képzés egészét igyekeznek arányosan megtervezni, biztosítva az okta-

tás rendszerességét, következetességét. Az intézmény szorgalmazza, hogy az iskola hangszerállománya és kottatára állandóan bővüljön, a modern zenekultúra és irodalom minden elérhető segédesszköze a hallgatók rendelkezésére álljon. A hároméves tanulmányi idő az utolsó intézményes lehetőség a jövő zenészeinek, hogy elsajátítsák a korszerű hangszerekkel, a tartalmas muzsikálás elemeit, s azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy nemcsak zenével, hanem zeneművészettel is foglalkoznak: ív a művészi kifejezőmód ismerete, az átélés, az önkifejezés igénye és biztonsága teszi alkalmassá a végzősöket arra, hogy maguk is zenészeket neveljenek, megismertetve velük a muzsika struktúráját, technikáját — mindezt a művészetnek alárendelve.

Az igazgató köszöntötte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatának 22 új elsőévesét, akik ünnepélyesen esküt tettek leendő hivatásukra.

Olajipari ifjúsági napok

Az olajipari fiatalok körében már hagyományos rendezvénysorozat tegnap, pénteken kezdődött Szegeden. Az idén üdönsságokkal rukkolnak elő: a megszokott helyszínektől eltérően, a KISZ megyei bizottsága Fűri utcai politikai képzési központjában tartják a rendezvényeket. Újdonság az is, hogy közel száz, megyén kívüli fiatal várnak az ifjúsági napokra. Itt lesznek az olajipari szolnoki, egri, hajdúszoboszlói, orosházi képviselői, és megyei bizottsági delegációt várunk a leninvárosi Tisza menti Vegvízkombinátról is.

A kora esti órákban tartja diavetítéssel egybekötött előmenybeszámolóit dr. Kádár László, a Külügyminisztérium kulturális főosztályának munkatársa, aki konzul volt az USA-ban. A szombat esti diszkó közben a szegedi Voparsze közben a szegedi vállalatokról sem feledkeztek meg, számítanak a JATE, a Pannónia Szőrmekikészítő és Szőrmekonfekció Vállalat és a textilművek fiataljainak részvételére is.

L. P.

Valami elveszik

Sok mindent kerestek már az éter hullámai segítségével, de nagymamát még soha. Márpedig ez történt a közelmúltban a rádió egyik délelőtti műsorában. Egy házaspár hangos hirtetést adott fel: keresik azt az idős hölgyet, aki otthonukban, s gyermekeik életében elfoglalta a nagymama helyét. Állandó otthallással, családtagként.

A „hirtetés” nem kis meghökkenést keltett. Hát hogyan gondolják? Családtaggá fogadni egy vadidegent? És miért? A választ a fiatalasszony adta meg, egyszerűen, szépen. Ahogy mondta, mindketten korán elvesztették a szüleiket, így gyermekeik soha nem tudták, mit jelent az a szó: nagymama. Sők nem akarták, hogy gyermekeik azok nélkül a mesék, történetek, igazságok nélkül nőjenek fel, amelyekkel csak egy idős ember ismertetheti meg őket. „Mi már nem tudunk úgy mesélni — mondta a feleség —, és nem is ismerjük az ő világot. Azt hiszem, nemcsak a gyermekeknek, nekünk is szükségünk van egy idősebb életbölcsességére, tapasztalataira.”

Jelentkeztek bizonyára nem lesz hiány, talán jó néhány családból is „kommandálnának” nagymamát, talán éppen a mesélés miatt. Mert a Nagyi

csodálatosan főz, istenien vasal, gondosan takarít, csak ne beszélne tele a gyerekek fejét. Jót akar, persze hogy jót, de mit ért ő már a mostani dolgokhoz?

Cinkos hunyorítás a gyerekekre, hagyj csak Nagyt, hadd beszélje ki magát! Most éppen a barátságáról, amiről azért csak tudhat valamit, mert jó barátai már vagy ötven éve kitartanak mellett, és ő is mellettük. A gyerek viszont, akit a szülői kacsintás mérföldekre eltávolít e témától, percenként váltogatja a barátait, mert agresszív, tapintatlan, önszeférféretlen, de seba, gyerekek, összevesznek, kibúlnak...

Nagyi még egy ideig próbálkozik. Beszél emberségről, megértésről, türelemről, szeretetről. Hogy annak idején... hogy amikor vele... A cinkos öszenések szaporodnak. Mindaddig, amíg a gyerek egyszer csak éles hangon közbe nem vág: „ugyan Nagyi, hallgass, te ehhez nem értesz!”

A Nagyi elhallgat. Baj persze nincs, hiszen továbbra is a családban marad, csodálatosan főz, istenien vasal, gondosan takarít.

És valami végérvényesen elveszik.

N. Sz.

Pályázat formatervezési nívódíjra

Az Ipari Minisztérium és az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium, együttműködve az Ipari Formatervezési Tanáccsal, meghirdeti nyilvános formatervezési nívódíjpályázatát 1983-ra. A nívódíjra eredeti, kimagasló és előremutató esztétikai értékű külsővel rendelkező, kifogástalan kivitelű, célszerűen kialakított, a gyakorlatban bevált ipari termékekkel lehet pályázni, amelyek magas műszaki színvonalat képviselnek, minőségük kiváló, gazdaságosan gyárthatók, előnyösen értékesíthetők, javítják a gyártmánytervezést, elősegítik a gazdasági export növelését.

A pályázaton a két minisztérium irányítása alá tartozó vállalatok, szövetkezetek, intézetek, kisiparosok és egyéni tervezők vehetnek részt iparilag előállított és kereskedelmi forgalomba hozott következő termékcsoportokkal: gépek, berendezések, készülékek: szerszámok és fémtömegcikk: járművek és anyagmozgató gépek: építő-, mezőgazdasági, bányászati gépek és eszközök: műszerek, híradástechnikai,

elektronikai, gyártmányok, irodai, ügyviteltechnikai és oktatási berendezések: építő- és burkolóanyagok: építési szerkezetek, elemek: építészeti szerelvények: öltözködési és kiegészítő cikkek: bútorok, lakástextiliák: használati kerámia, porcelán, üvegiptermékek: lakó- és szabadidő-környezet gépi berendezései, készülékei, eszközei, beleértve a személyi használatú járműveket is: játékok, sporteszközök, szabadidős cikkek: csomagolások, műanyagtermékek.

A pályázatot 1982. december 31-ig kell eljuttatni a következő két címre: Ipari Minisztérium gyártmányfejlesztési és ipari formatervezési titkárság, Budapest, Arany János utca 24.; Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium, Építőanyag-ipari Főosztály, Budapest, Beloiannisz utca 2-4.

A kitüntetések és jutalmak 1983. április 4-é alkalmából adják át. A nívódíjas ipari forma megkülönböztető jelell ellátott termékek egyéni pályázójának jutalma 10 ezer, az alkotó kollektíváké 20 ezer forint.

Jubileum

Mátraházán ötven évvel ezelőtt nyílt meg az ország első állami tudógyógyintézete, amely 1980. január elseje óta a Mátrai Állami Gyógyintézet mátraházi egysége. Az eseményről jubileumi tudományos orvosságúléson emlékeztek meg pénteken Mátraházán.